

PÄT HIER

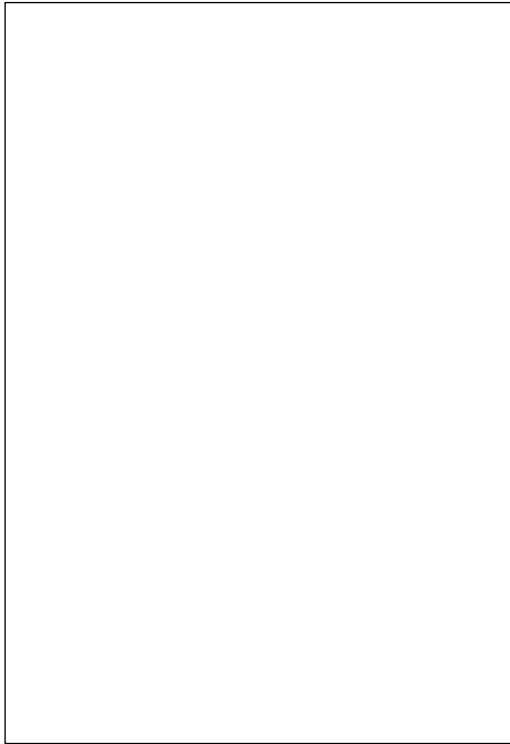

LEOPOLD LAHOLA

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

Edícia Moja klasika

Leopold Lahola
PÄT HIER

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

Epilogue © Dagmar Kročanová-Roberts 2005

Cover design © Hana Kohútová 2005

© Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, spol. s r. o., Bratislava

e-mail: vsss@stonline.sk

<http://www.vsss.sk>

Realizované s finančnou podporou
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

VYDAVATEĽSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV
spol. s r. o.

Obálku navrhla Hana Kohútová

Sadzba Anna Chovanová

Tlač Prima print

Printed in Slovakia

ISBN 80-8061-230-7

BEZVETRIE V ZUELE

Hra v 4 obrazoch s epilógom

OSOBY:

Jossé Issuri, učiteľ
Mária, jeho manželka
Menendez Moreno, svetobežník
Pablo, sluha
Nora, žiačka
Riaditeľ školy
Norina matka
Železničiar
Dvojník Jossé Issuriho

1. OBRAZ

Prázdna a rozľahlá miestnosť. Priestorovosť ako vo sne. Katedra stojí osamelo. V kúte katedry stojí ustrnutá postava dvojníka Jossé Issuriho, ruky skrížené na prsiach. Výklenok ho kryje od časti scény, na ktorej sa hra rozvíja. Druhá postava Jossé Issuriho hraje. Podobnosť dokonalá.

Celý prológ sa odohráva v akejsi hmle. Snové osvetlenie. Modrý hľadáčik osvetľuje vždy hovoriaceho.

Výstup 1.

(Jossé Issuri, Menendez Moreno, Mária)

- José: (potáca sa, akoby nevedel nájsť pôdu pod nohami)
- Menendez: (elegantný, usmievavý)
- Mária: (akoby sa vracala z ulice)
- José, spamätaj sa. José, spamätáš sa konečne? José, nože. (prosí Menendezu) Priateľa dobrý, hádam, keby ste ho zakríkli vy...
- Menendez: José mi je kamarát, seňora. Nezakríkam ho. Taký nespôsob mi je cudzí.
- José: (narazí do katedry)
- Mária: (zdesená) Nemôžete teda pomôcť? Hľadte, veď sa utľčie. Tak by som Vás prosila.
- Menendez: Netreba síce pomáhať, no i keby to hneď bolo nevyhnutné, nie som toho schopný.
- Mária: Úpenlivo vás prosím, seňor.
- Menendez: Nie som čarodajník, uisťujem vás.
- Mária: Zaprisahám ťa, Menendez. Tu hľaď na mňa. Zaprisahám ťa.
- José: (zarazí sa, potom sa potáca ďalej)
- Menendez: Josému som kamarát. Leží mi práve toľko na srdci ako vám, seňora. Ja však doposiaľ nevidím v jeho počínaní nič, čo by dávalo podnet k inému ako k veselosti.
- José: (padá)

Mária: (vyjasnenie) Ale hádam je tu predsa nebezpečenstvo.
Menendez: (smeje sa Josého námahe) To je ale...
Mária: Prečo sa vysmievate?
Menendez: Nevysmievam, Mária; usmievam sa. Dobromyseľne sa usmievam. Josému som kamarát. Nie je to azda veselé, seňora?
Mária: Ako sa tacká...? Ako sa tacká už týždeň? Je to podivné a zarážajúce. José je plavec. Hľadteže, ach, hľadte. Do smiechu. Ozaj. Veselé. Do popuku. Áno, pravdu máš, náramne veselé! (smiech) Ale prečo sa len tacká? Prečo sa tacká?
Menendez: Opýtame sa ho, seňora. José, prečo sa tackáš?
José: Som morský jež.
Menendez: Vraví, že je morský jež. Čuli ste, seňora. Váš muž vraví, že je morský jež.
Mária: Morský jež? Fúj, aké nechutné. Hanbím sa už chvíľami zaň.
Menendez: Tým mňa urážate. Josému som veľmi naklonený. (šušká jej do ucha)
Mária: (sa prudko rozkašle smiechom)
José: (vstáva zo zeme pred svojím dvojníkom za výklenkom)
Dvojník: (záporne kýva hlavou)
José: (začne pomaly s kotrmelcami)
Mária: Môj milý Menendez, budete dnes s nami večerať. Aj José bude mať radosť.
Menendez: Ak len nebude nadmieru zamestnaný svojimi kotrmelcami.
Mária: Chcete byť surový, seňor Menendez?
Menendez: Nevedel by som, i keby som chcel. Josému som naozaj veľmi naklonený.
Mária: Viem. Prídete teda. Váš sľub mám a (šušká mu niečo do ucha) (nahlas) Robte čosi s týmto tu. Čao (ide preč)
Menendez: Čao, maličká.

Výstup 2.

(José, Menendez)

- José: (vstáva, oprašuje si kolená, roztržite hľadá po vreckách)
- Menendez: (pristúpi, vloží mu cigaretu do úst)
- José: (hľadá zápalky)
- Menendez: (pripáli mu)
- José: Odpovedaj teraz na moje otázky.
- Menendez: Akým právom sa budeš spytovať?
- José: Vidíš, vidíš, priateľu. Bol by som ti zase krivdil. Ale nejako sa len musím dostať k slovu.
- Menendez: Musíš. A oprávnene? Pozrime sa.
- José: Takmer; totiž nie. Uveď ma na správnu koľaj, priateľu. Klad' mi ty otázky. Ako napríklad náš starý učiteľ Allay, keď sa ma spytoval pred výučbou: Tak chlapče, ste dnes nesvoj? Alebo: Ruší vás okno? Želal by som si, aby som sa definoval. Tak ako priamka sa vymedzí dvomi bodmi. Človeku ich niekedy ani toľko netreba. Daj mi jeden pevný bod, Menendez, pretože chcem hovoriť. Povedz, prečo sa nevraciaš do Zuely?
- Menendez: Vyhral som stávkú?
- José: Vidíš, vidíš priateľu, o tom som chcel vraviť, práve o tom. Som ti neskonale vďačný. Mám myšlienku, určitú myšlienku. Je teraz povinnosťou tvojou...
- Menendez: Zasa sa stávaš panovačným?
- José: Ja predsa nebyvam taký.
- Menendez: A z čoho iného vzišla stávka, ktorú sme uzavreli?
- José: Z čoho iného? Z veľa iného.
- Menendez: Ladíš drzý tón, milý José.
- José: Áno. Vidíš, som roztržitý. Poznáš ma a prepáčiš.
- Menendez: A nehľadiac na to, bol som ti vždy priateľsky naklonený.
- José: Správal som sa však k tebe vždy vďačne.
- Menendez: Ale zdržiaval si od toho Máriu.
- José: Máriu?
- Menendez: Čo som ti tiež odpustil. Pretože viem byť kamarátsky.
- José: Ako to, že ty si mi odpúšťal? Ako je to, že vždy ty máš čo odpúšťať?

- Menendez: Tvoj vyzývavý tón, drahý José; ovládaj sa. Tváriš sa prinajmenej tak, ako by tá stávka bola bývala mojím nápadom.
- José: A či nebola, Menendez? Je azda také závideniahodné dostať sa do položenia, v akom som dnes ja?
- Menendez: Myslíš tie kotrmelce?
- José: Bárs aj tie. Sú rozkošné u dvojročného domovníkovho synčeka, sú okrasou šesťročného pacholiatka, ale u muža, u učiteľa... ja neviem. Nemôžem sa zbaviť pocitu, že kým ja robím kotrmelce, ty nado mnou stojíš usmievavý, s bičikom v ruke, ako napríklad, prepáč, ako napríklad krotiteľ v cirkuse; však sa pamätáš.
- Menendez: Hej. Keď si sa skoro pomiatol pri pohľade na skroteneho pardála.
- José: Pretože pardál, ktorý poslušne bicykluje je čosi tak znetvoreného, ako učiteľ Issuri, ktorý váľa kotrmelce, a to pred očami svojej ženy.
- Menendez: Ale tebe, priateľu, nik nenakazoval takto sa správať a ja najmenej.
- José: Odpusť, nie, milý priateľu, odpusť; sám sa nepoznávam.
- Menendez: Už je zasa všetko v poriadku. Tvoje priznanie ma obmäkčuje. Každý hnev je mi vzdialený. Čo sa i správaš voči mne mrzko, odpúšťam ti, José, starý kamarát.
- José: Nebyť toho, nebol by môj život mojím životom a ja by som hádam nebol učiteľom Josém Issurim.
- Menendez: Nebyť čoho, drahý môj?
- José: Toho tvojho blahovoľného odpúšťania.
- Menendez: Je to azda nemravné?
- José: Vždycky tak dbáš o to, keď niečo podnikáš, Menendez?
- Menendez: Kam cieliš?
- José: Ta, kde ňa nachádzam rozriešeného. Do minulosti. Do čias našich spoločných štúdií.
- Menendez: Odkedy sa datuje i naše nehynúce priateľstvo.
- José: Páter Bomuomo nás rozdelil na duše dobré a na duše, ktoré sa mali učiť byť dobrými. Pamätáš sa ešte. Potom nás rozsadil. Ku každej dobrej duši posadil jednu zlú. A ty si sa dostal ku mne.

- Menendez: Nie, nie. Mýliš sa. Uskutočnenie bolo zásadne iné. Ku každej zlej duši musela privandrovať duša dobrá. My, zlí, keď tak chcete, sme ostali spokojne na mieste. Ty si sa sťahoval. Ešte ti aj desiata pritom vypadla z kapsy.
- José: Totiž áno. Vy ste ostali sedieť. Je to tak zavedené vo svete, že zlé duše majú kadejaké výsady. Napríklad: prijímať podporu a pomoc a tváriť sa pritom naduto. Ako by chcel povedať: nemám síce času na vaše hlúposti, no ak chcete, ak bez toho nemôžete byť, tak nám pomôžte. Ale rýchlo, kým máme trezlivosť. A potom sa practe do pekla.
- Menendez: Zdá sa, že odbočuješ.
- José: Uhádol si. Že odbočujem, to sa iba zdá. V skutočnosti viem presne čo ti chcem povedať. Áno. Zatiaľ čo páter Bomuomo veril v moju statočnosť, stváral si ty najbohapustejšie nezbedníctva na môj účet.
- Menendez: Popudzujú ma tvoje reči.
- José: Neprerušuj ma, prosím ťa. Kde som to len ostal. Áno. Povedal som: najbohapustejšie nezbedníctva. Pretože, priateľ môj, triednu knihu si bol ukryl ty – hoci si nechal za to pykať chudáka Carlosa a ten žart s tou kľučkou od dverí, čo tak náhle zmizla, pochádzal tiež od teba – hoci si za to nechal trpieť celú triedu. A konečne historka s Allayovou dcérou vo fyzikálnom kabinete...
- Menendez: Čo to táraš?
- José: Žiadal som ťa, aby si ma neprerušoval. Áno, kde som to len prestal. Tie drzé ruky, za ktoré vyletel Pablo Almira, to boli tiež tvoje ruky. Nehnevaj sa, ja o tom viem. Stál som tesne vedľa nej. A omylom si najprv chytil mňa. Ja o tom viem, odpusť.
- Menendez: Odpuším ti tvoje kázanie, milý José. Bolo by celkom zaujímavé, keby si sa menej zajakal a neopakoval sústavne niektoré väzby.
- José: Dôležité je, aby si rozumel.
- Menendez: Vidíš, holúbok môj, a práve to sa vôbec nestalo.
- José: Poznáš ma? Pýtam sa ťa, či ma poznáš, Menendez Moreno?

- Menendez: Mám pre teba milé prekvapenie. Naozaj ťa poznám, napriek tým kotrmelcom. Tuto predo mnou stojí telesná schránka Jossé Issuriho. Či nie tak?
- José: A čiže to bola telesná schránka, od ktorej si odpisoval všetky úlohy z matematiky u škuľavého Ramíra? Nepatri-la tiež Issurimu?
- Menendez: Vidíš, a tu som. A ako! Nemusím sa, Bohu vďaka, ujedat' s deťmi.
- José: Daj mi dohovoriť. Kdeže som to ostal. Áno...

Výstup 3.

(Predošlí, Pablo)

- Pablo: (vojde) Señor, akési dievča želá si s vami hovoriť.
- José: So mnou? Nevyrušujte ma Pablo. Tak teda, áno. Nie to pripomínam, že si odpisoval úlohy, iba to, že som potom ja dostával horšie známky od teba a raz dokonca poznámku červeným atramentom.
- Pablo: (von)
- Menendez: To bolo veselé. Pamätám sa: Pracujte samostatne a čestne, napísal ti školáň.
- José: Máš výbornú pamäť. Presne to mi napísal: Pracujte samostatne a čestne.
- Menendez: Tvoje spomínanie ma uvádza do celkom humornej nálady.
- José: Ak môžeš, odpusť, že pripomínam nepekné veci.
- Menendez: Ale milý José, toľko dôkazov priateľstva som už podal a toto by som ti neodpustil?
- José: Vidíš. To samé. Zase to tu máš. Odpisoval si všetky matematické práce odo mňa a bral si namiesto mňa všetky výborné, ale prečo to muselo tak byť? Prečo som sa ja musel brániť proti výčitke, že nepracujem samostatne? A prečo teda potom, po všetkom tom, som sa ťa nevedel zbaviť ani len na minútku. Prečo si ty nevedel odísť? A prečo ja dnes musím byť s tebou a prosiť ťa o odpustenie a prečo musím načúvať, ako mi ty zhovievavo odpúšťaš.

Povedz raz, jediný raz, že neodpúšťaš, aby som mal príležitosť presvedčiť sa, že môžem i bez tvojho súhlasu dýchať a žiť a že sa nič nezmení, ani zem nezastane, ani Zuela sa neprepadne. Ale na to si ty...

- Pablo: (klope)
- Menendez: Ďalej.
- Pablo: Señor, to dievča sa tvári násilnícky a tvrdí, že vám musí niečo súrneho povedať. Nedá sa odradiť.
- José: Kto je to?
- Pablo: Veď vám vravím, akési dievča.
- José: Pablo, bol som k vám voľakedy neslušný? Povedzte.
- Pablo: Myslím, že nikdy, señor. Nikdy.
- José: Nenúťte ma teda, aby som bol teraz.
- Menendez: A čo vlastne chce? Nech vojde.
- José: Nie. Nech nevojde. Odpustíš, prosím, vo svojom dome rozhodujem o tom ja.
- Menendez: Odpúšťam ti tvoju neogabanosť. No si podráždený. Môžem odísť.
- José: Nie, Menendez, nerob to. Si mi predsa priateľom.
- Menendez: To jediné nemôžem zaprieť. Vieš to a zneužívaš to.
- Pablo: A čo bude s tou slečnou, señor?
- José: Tá slečna nech láskavo počká. Kde som to len ostal. Alebo nech ide celkom domov. Áno. Ty si tuším chcel čosi povedať.
- Pablo: (preč)
- Menendez: Nechcel som, ale môžem.
- José: Už to mám. Prepáč. Áno, stratil som niť. Mária. Potom prišla Mária. Moja žena. Pýtal som sa ťa raz: Menendez, neškrie ťa to, že s ňou chodím k zálivu?
- Menendez: A či som ti neodpovedal: Nie, neškrie. Chod' si s ňou, kde chceš. Nič proti tomu nemám. Celkom nič.
- José: To áno. Práve to. To si mi odpovedal. Ale prečo si to musel odpovedať? Prečo si ty musel mne dávať svoje zvolenie, prečo si sa jednoducho nevyčiarokol z hry, keď to predsa bolo moje dievča. A vedel si...
- Menendez: Akoby som nebol vedel? Osud môjho kamaráta mi ležal priveľmi na srdci. Bolo to nemravné? Nekorektné?

José: Ani jedno, ani druhé.

Menendez: No tak?

José: Vidíš! To je to. Nebolo to nekorektné, nebolo to ani nemravné. Nemohol som ti vyčítať ani literu. A zostalo všetko pri starom. Ty si mi naďalej odpúšťal, že chodím so svojím dievčaťom.

Menendez: To mi môže slúžiť iba ku cti. A nebyť mňa, bola by aféra s tým anglickým námorníkom skončila pre teba veľmi žalostne, nemyslíš?

José: Veď áno. Hádám. Bolo to trápne. Ten úder si mu však zasa-dil ty. Mne ostalo iba odprosiť.

Menendez: Chránil som jej česť a svoju česť.

José: A obetoval si svoju. Tak to bolo. Tváriš sa udivene, že i ja mám také čosi.

Menendez: Chcel si z lokálu utiecť.

José: Postaral si sa o to, aby Mária mala dojem, že ja som zba-belý trkvas a ty že oplývaš hrdinstvom, že nevieš sám, čo s ním.

Menendez: Žiarlil si, milý priateľu.

José: Lúto mi bolo tej zbytočnej trhliny. Ja som si Máriu nevy-bojoval.

Menendez: Ty si si ju, povedal by som, vycúval.

José: Mal som sa stretnúť so sokom, ako si ty?

Menendez: Ja? Sok? Strácaš úsudok. Chcel som odjakživa tvoje šfas-tie.

José: A vždy si sa snažil byť jeho strojom, jeho ochrancom a udržovateľom. Ale prečo musím byť ja za svoje šťastie niekomu povďačný? Prečo to nešlo ináč?

Menendez: Nevďak ma uráža. Keby som nevedel, že vo svojom vnútri si pri Márii najbláždenejším človekom, aj by som sa ňa opý-tal, prečo si mi nezakázal stýkať sa s vami. Ako počúvam, bolo by sa to dobre obišlo aj bezo mňa. Pekne. Nestrhneš ma napriek tomu, aby som na teba zanevrel. Tvoj osud mi ležal na srdci. Netvár sa, ako by si to ani nevedel.

José: Vedel, vedel, milý Menendez.

Menendez: Tak čo teda chceš. Mám vykričať po celej Zuele, že si sa

vedel lepšie nadrieť vzorce ako ja? Že ťa páter Bomuomo presadil ku mne neprávom? Koho to zaujíma? Čo chceš? Aby som nehovoril s Máriou, so ženou svojho priateľa a konečne s mojou priateľkou? Aby som nevkročil k vám, nepozdravil vás, nestaral sa do vás? Prosím. Urobím to. Hoci hneď. Vyhod' ma. Nezištnosť je skúšobným kameňom priateľstva.

José: Obdivujem ťa, Menendez.

Menendez: Ja teba vôbec nie. Chýba ti zmysel pre veľkorysosť. Nemáš obzor. Podnes ťa trápi, že som bol vyhlásený za lepšieho matematika. Zožiera ťa Máriina náklonnosť ku mne. Nevieš sa správne stavať k veciam. Prosím?

José: Nič. Hovor.

Menendez: Blúznil si o spravodlivosti a blúzniš o podobných rekvizitách svetobôľom zachváteného človeka po dnes. Lepšiu známku som dostal ja. Tebe ostalo vedomie tvojich prvých znalostí.

José: Ale keď si všetko odpisoval.

Menendez: Nikdy som to netajil. Raz som sa k tomu dokonca priznal. A čo bol výsledok?

José: Že ťa profesor dal za vzor kamarátskej obetavosti.

Menendez: Obetavosti, vravel. Vidíš, nezabudol si na to. Teba to neupokojilo. Mňa tiež nie. No čo som mal ešte robiť? Vrátiť vysvedčenie a prehlásiť, že známku neprijímam?

José: Veď áno, áno. Pravdu máš ty. Ale tie výborné boli predsa moje.

Menendez: Boli, boli, drahý môj. Nik azda nepozná tak tvoje kvality ako práve ja. Stál som pri tebe v každej dobrej i ťažkej chvíli.

José: Si mi verný, že by som sa z toho zbláznil.

Menendez: Také zlé to nebude.

José: Ba. Neviem ako to skončí s tými kotrmelcami. Dohnal si ma po samý okraj.

Menendez: Mal som na to iné motívy, ako priateľstvo?

José: Nie, krivdil by som ti.

Menendez: –

Pablo: (klope, hneď vojde)
 José: Kto vám dovolil vojsť, Pablo?
 Pablo: (rozhodí bezradne rukami)
 José: Prečo ma práve dnes toľko obťažujete?
 Pablo: Tá slečna vonku je načisto hysterická.
 Menendez: Vidíme ju teda.
 José: Nie. V tomto prípade nie. Roky hľadám príležitosť k tomuto rozhovoru. Roky zbieram slová a skladám vety. Prečo ma teda vyrušujete, starý priateľu? Zasa som stratil nič. Môžbyť, že ju už nikdy nenájdem. Vidíte, ako na tomto rozhovore visím a chcete nasilu odvieť moju pozornosť inam.

Pablo: Nič takého som nechcel, señor.
 José: Ste prepustený, Pablo.
 Pablo: Konal som pod nátlakom toho... toho dievčaťa.
 Menendez: Do čerta, nech teda vojde.
 José: Nie, prosím. Ešte nie. Nech azda počká. Pokým nedohovorím. Len až dohovorím. Vy ste prepustený, Pablo.

Pablo: (drzo sa chechce) Idiot. (pri odchode buchne dvermi)
 José: Čo to povedal?
 Menendez: Že si idiot.
 José: (chodí) A čo ti šuškala Mária do ucha, keď odchádzala?
 Menendez: Čosi podobného.
 José: To značí napríklad, že som stávkou prehral.
 Menendez: Tak – tak, milý José, okrem iného to znamená i to. Zatiaľ sa mi páčiš.

José: Zatiaľ?
 Menendez: Áno. Nezľakneš sa ďalšieho?
 José: Márii to nerozpoviem, za nijakú cenu.
 Menendez: To som si myslel. A prečo vlastne?
 José: Ju by som kruto urazil, a seba zosmiešnil. Bolo by pre nás nemožné ďalej byť spolu.

Menendez: Hľadáme pravdu, či nie tak milý José? O to predsa išlo.
 José: Nič som nechcel hľadať. Celkom nič.
 Menendez: Prečo teda tá stávka?
 José: Aby si ma nepokladal za zbabelca.

Menendez: Nie. Bál si sa o Máriu, drahý môj.
José: Čože?
Menendez: Chcel si raz navždy postaviť múr medzi vás dvoch a mňa.
José: Smial si sa mne i mojej dôvere k Márii.
Menendez: A ty si bol hneď na vážkach.
José: Preto, lebo ty si príliš isto tvrdil, že stačí maličkosť, aby sa Mária ukázala menej dôveryhodnou.
Menendez: Nestrácal si však svoj chlapský postoj a bol si ochotný podstúpiť skúšku.
José: Ktorú si ty navrhol!
Menendez: A ty prijal.
José: Keby to Mária bola čo i len tušila, bola by ťa vyhodila.
Menendez: Ten kamarátsky ťah bol som ochotný i tak draho zaplatiť.
José: Ten kamarátsky ťah.
Menendez: Áno. Vystríhal som ťa pred márnivosťou, drahý.
José: Je márnivý človek, keď si je istý napríklad – sebou... alebo svojou ženou?
Menendez: Tým menšia chyba je práve tomu človeku ukázať, že jeho istota nemá oprávnenie.
José: Dotýkaš sa Márie?
Menendez: Nie, drahý José, iba teba. Výlučne teba. O teba mi ide!
José: Som z toho nesvoj...
Menendez: Hľadáš bočné cestičky k úniku? Mne si sa priznal, že i po dlhšom nažívaní s Máriou si sa jej nepriblížil a nepriblížil si si ju. Tváril si sa triezvo a chodil si ako zmyslov zbavený, keď ťa neodoprela. Staval si všetko na nej. Svoj život si odôvodnil jej životom. A teraz to tu máš.
José: O našom vzťahu nemôžeš azda takto hovoriť.
Menendez: „Vzťahu“. Dokonči teda. Dokonči len, čo si začal! O Issuriho, ktorý robí kotrmelce, nebude mať záujem. Je to tak. Mne si sa priznal. Priznaj sa teraz jej.
José: (volá) Mária. Áno urobím to. (zarazí sa) Poviem jej, že kotrmelce mali znázorňovať morského ježa.
Menendez: Z toho nezmúdrie. Veď ja sám neviem, či niečo také jestvuje.
José: Tak doplácam ešte dnes na tvoje chabé vedomosti z príro-

dopisu. Menendez. Prečo si teda pri onej seanse nevolil iné zvieru. Hral si hypnotizéra. Mal si možnosť vybrať.

Menendez: Neprišlo mi nič na um, priateľu.

Výstup 4.

Mária: Prichádzam. Tu som. Ako sa ti páčim takto, Menendez? (zvoní) José, odtackaj sa ku dverám. Ktosi zvoní.

José: Nepočul som zvoníť.

Menendez: Pôjdem s tebou, aby si vo svojej detinskosti nemyslel, že my dvaja tu... (Mária ho zadrží)

José: Naozaj som nepočul zvoníť. (preč)

Výstup 5.

Menendez: Mária.

Mária: Nepatrím ti, Menendez.

Menendez: Škrupule.

Mária: Rob, čo chceš.

Menendez: Osud nám žičí iba okamženia. (strhne ju)

Dvojník: (vzpriami sa, uvedomí si objímajúcich sa, vpadne do seba)

Výstup 6.

José: (vchádza, zastihne ich) Nebol to nik. Veď som vám vrel, že nečujem zvoníť. (prudko zvoní)

Mária: Celkom jasne počuť.

José: Nie. Nečujem nič.

Mária: Pozriem sa. (preč)

Menendez: Nebol si ani pri dverách.

José: (hľadá roztržito cigaretu)

Menendez: (vloží mu cigaretu do úst)

José: Ďakujem. (hľadá zápalky)

Menendez: (pripáli mu)
José: Ďakujem ti.
Menendez: Vravím, znova, že si nebol ani pri dverách.
José: Prečo by som nebol?
Menendez: Hľadel si sem kľúčovou dierkou.
José: Nie. Nie. Ublížuješ mi.
Menendez: Že nemáš dôveru vo mňa, to ti odpúšťam. No že ju nemáš ani v Máriu, to ti musí ona sama odpustiť.
José: Ja sa u nej ospravedlím. Nehovor o tom pred ňou. Zachovaj sa – priateľsky.
Menendez: Zachoval som sa voči tebe už aj ináč?
José: Nie, nie, nie, Menendez. Nikdy.

Výstup 7.

Mária: (vpredu)
Nora: (nerozhodne za ňou)
Mária: Ráčte ďalej. (posmešne) Señorita... ako prosím...?
Nora: Nora.
Mária: Môj manžel. José, nože sa aspoň predstav.
José: Ja?
Mária: Či sa vy už azda poznáte?
Nora: (prikyvuje hlavou)
José: Mária, veď je to... Veď ty si bola odišla do mesta. Ako to, že si tu. Zrazu a tak neočakávane. Ale to nie je azda chyba. Nora je moja žiačka.
Mária: Pardon, pardon. Nie som indiskrétna. (strojene) Pôjdeme.
José: Nora je predsa... Neviem, prečo sa usmievaš?
Mária: (zavesí sa do Menendeza) Nie je naším úmyslom vyrušovať vás.
Menendez: Takéto pekné dievča si nechcel prijať. Mal by si odprosiť Pabla.
Mária a
Menendez: (preč)

Výstup 8.

- José: (za nimi) Veď je to moja žiačka.
Nora: Sme tu sami, môj milý?
José: Prečo sem chodíš? Kto ňa volal?
Nora: Nevojde nik, môj milý?
José: Akože ma to oslovuješ?
Nora: Najmilejší môj.
José: Prestaň.
Nora: Von je noc. More stojí. Prístav skamenený. Chodila som po ňom, pretože zmysly som mala pomätené. Ale noc je tvrdá ani diamant a každá myšlienka na teba, ktorú som chcela zahnať, odrazila sa do mňa nazad a ranila ma tvrdo a ukrutne, milý môj. Najmilejší.
José: Pre Boha prestaň.
Nora: Len jedna je moja cesta. Moja túžba nezvratná. Môj cieľ jediný.
José: (odfahuje sa) Nemôžeš prestať? Nechcem to počúvať.
Nora: Chceš. Veľmi chceš. Nebola by som ináč prišla.
José: (obzerá sa) Môže niekto prísť. Prestaň.
Nora: Zataj si čo chceš a pred kým chceš. Predo mnou neukrývaš nič, najmilejší môj.
José: Zmlkni, Nora.
Nora: Pol hodiny som stála pri dverách. Nechcel si ma vidieť. Odmietol si ma vpustiť. Nedám sa odbiť, musím vysloviť, čo má byť vyslovené, aby sa naše osudy naplnili.

Výstup 9.

- Pablo: (vojde)
José: Vy ste ešte neodišli? Výpoveď bola okamžitá.
Pablo: Zháňajú vás, señor.
José: Nemám príčinu odvolávať. Ste prepustený.
Pablo: (hodí rukou) Máte ísť do školy. (preč)
Nora: Nedopusť, aby som väčšmi trpela. Nedopusť, aby ma trýzeň pohltila. Mám ti čosi povedať.

-1 r